

Láká vás nahlédnout pod roušku africké...

... či jiné exotické každodennosti? Nebo vám stačí Evropa, chcete si zlepšit angličtinu a potkat nové přátele z různých koutů světa? A nevíte jak na to? V tom i v mnohém dalším vás mohou inspirovat články a postřehy našich dobrovolníků, které najdete v tomto zpravodaji.

Jiné příspěvky zase odhalují zajímavé aspekty naší tuzemské reality. Marek Škorvaga ve své pozoruhodné reportáži ukazuje, že vést dobrovolnický workcamp v Česku může skýtat víc dobrodružství a nástrah než cesta na druhý konec světa. A naše arménská kolegyně Ruzanna Sargsyan pro změnu připomíná, jak rychle jsme si zvykli být součástí (blahobytného) Západu a že to „tém z Východu“ umíme dát náležitě najevo.

Připravovat výroční zpravodaj je především radost. Ročně zprostředkujeme dobrovolnické projekty pro více než 600 tuzemských a zhruba 400 zahraničních zájemců. A právě ve zpravodaji lze vidět lépe než kdekoli jinde to, jak se veškerá naše snaha zhmotňuje v konkrétní lidské příběhy, zážitky a poznání.

Věříme, že nový zpravodaj INEX-SDA zaujme i vás a že ty z vás, kteří nás doposud neznali, naláká k zapojení do některého z našich pokračujících programů. Ať už byste rádi objevovali „český svět“ v brazilské Bataypoře, smysl rozvojové spolupráce v Africe a Asii (prostřednictvím programu GLEN), nebo by vás lákalo propojit naše aktivity s vaším regionem. Workcamps, Fotbal pro rozvoj, Kukátko do světa – možností je spousta.

Přejeme vám příjemné čtení.

Za INEX-SDA
Robin Ujfaluši

Ghana – Afrika pro začátečníky

Ghanských dětí je moc a neustále se objevují nové a nové, aby si vás, obruní (výraz pro bělocha), prohlédly a hlavně osahaly.

S dobrovolnictvím jsem pár zkušeností měl. Ale s Afrikou? Vůbec. Afriku jsem vnímal jako Evropany silně poznamenaný kontinent, jehož původní obyvatelé mezi sebou válčí, trpí hladomory, a když náhodou ani jedno, tak před něčím takovým aspoň utíkají. Vybral jsem si tedy pro jistotu Ghanu, Afriku pro začátečníky, kde žádné extrémní situace nehrozily. S údivem jsem našel lidi smějící se, zpívající, tancující, oslavující život.

Ghaňané žijí ze dne na den. Nejlépe to dokládá drobná zkušenost z odlehle vesničky Bobra, jejíž obyvatelé pravděpodobně dodnes pijí zelenou páchnoucí vodu z potoka, přestože mají vládu dotovanou studnu. Evropan je zvyklý na to, že co se pokazí, jde většinou i opravit. Ne tak rameno studny v africké vesnici. Tedy ne, že by to nešlo technicky - problém se nečekaně objeví, je-li výběr peněz na opravu nařknut svými sousedy z „bezdůvodného obohacování“.

[pokračování na straně 2](#)

Všechno, co jste kdy chtěli vědět o Matiční...

„Kde jsou Angličani?“ vytrvale se mne ptá skupinka dětí, která postává před nízkoprahovým klubem Nový svět.

„Přijedou zítra,“ odpovídám.

„A přijede i Jasuši,“ vyzvídá asi osmiletý chlapec a ostatní se nadšeně přidávají: „Jasuši? Jasuši? Jasuši?“

„On je z Japonska. Jasuši byl nejlepší. On nás učil, jak skládat hvězdice,“ doplňuje poznatky o loňském dobrovolníkově další.

„Nepřijede,“ říkám lakonicky, ale tato odpověď místní omladinu příliš neuspokojuje.

„A proč ne?“ – „Protože je to daleko.“ – „Jak daleko? Jak dlouho bych tam šel?“ – „Asi rok.“ – „Aha.“

Zdá se, že poslední informace na skupinku dětí zapůsobila a zároveň je zklamala. „My chceme Jasušiho,“ ozývá se ještě několik minut poté, co zamknu dveře budovy č.p. 182.

Regionální pobočka neziskové organizace Člověk v tísni sídlí v ústecké Matiční ulici. Právě té, jejíž snímky obletěly na konci minulého století celý svět.

Samospráva sem v polovině devadesátých let sestěhovala neplatiče a položila tak základy budoucím problémům a sousedským rozepřím. Po dlouhé řadě stížností místních obyvatel na nepořádek, hluk a kriminalitu, rozhodli v roce 1998 zastupitelé městské části Neštětice postavit zeď, která by oddělila „bílý“ starousedlíky od domů obydlených neplatiči, především romskou populací.

[pokračování na straně 14](#)

Ghana – Afrika pro začátečníky

dokončení ze strany 1

Takový člen komunity se urazí, vrátí vybrané peníze a projekt revitalizace vodního zdroje se zasekne. To, že děti chodí do školy s teplotou a podkožními vřidky způsobené infekcí, se „vyřeší“ jedním dvěma paracetamoly, které sezobnou během pauzy mezi tělocvikem a angličtinou.

Žítí ze dne na den (avšak naplno!) se pěkně pozoruje na břískách afrických žen, která se ráda a často kulatí. Plánování počtů je většinou považováno za hřích a hříchy není dobré dělat, nechce-li člověk do pekla. Výsledkem je, že všichni jsou jedna „extended family“. Běžný Ghaňan tak má několik otců, maminek, bratrů a sester, jejichž jména ani věk nezná. Na úrovni státu se tento zvyk projevuje tím, že počet obyvatel je udáván s tolerancí několika milionů a jediná šance, jak tuto veličinu kvalifikovaně odhadnout, je uspořádat volby.

Velké rodiny, zejména na venkově, se o sebe většinou postarají. Každá pomocná ruka i noha je při sklizni na farmě vítaná a žádoucí. To sice vzdělanosti národa nepomáhá, ale zase je aspoň co jíst.

Ostatně vzdělanost... Vzdělání evropského typu v zemi s více než šedesáti procenty lidí pracujících v zemědělství má zvláštní půvab. Ptám se, jaký smysl mělo pro farmářskou vesnici, kde elektrické vedení, natož pak počítač, neviděl nikdo ani z dálky, nahrazení předmětu zemědělství předmětem informační technologie? Statistický údaj o šedesátiprocentní gramotnosti Ghaňanů pak v tomto světle poněkud ztrácí na své atraktivitě.

Abychom se ale vrátili k lidem. Je-li vzdělání temnější stránkou Ghaňanů, o pohostinnosti a slušnosti (kdyby se jí dalo naučit) by naopak mohli přednášet na evropských školách. Představa, že v Africe odložím hodinky, se ukázala být mylnou.

V akanské kultuře je totiž pozdrav jedním z nejdůležitějších rituálů. Asi proto se v twiistíně zdraví jinak ráno, jinak odpoledne, jinak večer, jinak při práci; jinak se odpovídá, zdraví-li vás žena, něco jiného se říká na pozdrav od muže. Evropana zvyklého na velkoměsto, kde se lidé na ulici ignorují, jistě překvapí množství lidí, kterými je soustavně oslovován a zdraven kdykoliv a za jakýchkoli okolností. Jistě, ne vždycky je to ze strany Afričanů nezištné...

Být permanentně v centru pozornosti začne po měsíci lézt na mozek, ostatně stejně jako být permanentně ignorován. Když už nic jiného, tak aspoň část té přirozené lidskosti a pozornosti k druhým jsem si s sebou do Evropy odnesl. □

Díky za ně, Ghano!

Viktor Šabacký
učastník MTV projektu v Ghaně

Pohled z okna sborovny před začátkem vyučování – copak to tam ta bílá paní učitelka na nás chystá?

Celý svět v centru Německa

ARCHIV LENA TYKVAROVA

Dobrovolníci při práci s dětmi

Letos jsem se po druhé účastnila dobrovolnického projektu a po pravdě jsem se trochu bála, protože první projekt byl úžasný, a tak jsem čekala, že už nic lepšího být nemůže a z toho druhého přijedu zklamaná. Ale opak byl pravdou. Strávila jsem úžasný měsíc na krásném místě ve středu Německa s těmi nejlepšími lidmi, co jsem mohla potkat.

Himmelsfels je umělý kopec ve městečku Spangenberg. Původně to byla skládka, kterou převzala křesťanská organizace Werner Pftzing Foundation, nechali ji zavézt hlínou a rozhodli se zde udělat centrum volného času pro děti. Celý kopec jsou v podstatě louky, sportovní hřiště a jedna dřevěná budova, která je hlavním centrem. Jinak jsou všude rozmístěné barevné maringotky jako ambasády jednotlivých států – bohužel českou neměli, tak jsem úradovala v Nigérii... Během dvou let se toto místo stalo velmi oblíbené a každý den k nám po škole chodila spousta dětí, které by jinak neměly co dělat.

Sešlo se nás 9 dobrovolníků – 2 Korejky, 2 Japonci, Rus, Ázerbájdžánc, Ukrajinka, Američanka a já. Naším úkolem bylo seznamovat děti s naší zemí, učit je jazyk, hrát s nimi hry a nějakým způsobem je zabavit do večera, kdy jsme společně koukali na fotbal. Děti si vždy při vstupu na kopec vyzvedli pas, do kterého sbíraly víza na našich ambasádách. Měli jsme 4 druhy víz a nejvyšší bylo čestné občanství, na které se ale děti museli naučit aspoň trochu konverzovat v našem jazyce a povědět základní informace o zemích – překvapilo mě, s jakým nadšením se snažili zjistit co nejvíc informací o Čechách, a pokud jsem měla radost, když na mě děti už od vstupu volali: „Ahoj, jak se máš?“

Prvních 14 dní jsme v podstatě dělali to samé, dopoledne jsme připravovali hry a program na odpoledne a kolem druhé hodiny k nám začaly chodit děti. Občas jsme také zašli do místní školy a v hodinách angličtiny jsme si povídali s dětmi. A po večerech jsme společně koukali na fotbal, protože právě probíhalo EURO 2008. To většinou přišli i rodiče, a když zrovna hrálo Německo, tak bylo na kopci opravdu plno. A každý večer byla prezentace jednoho ze států, kde jsme většinou ukazovali fotky a vařili národní jídla.

Poslední týden už dětem začaly prázdniny, tak s námi trávily celé dny. V pondělí každý dobrovolník dostal skupinku dětí, která byla od té doby jeho národní tým, a celý týden jsme se připravovali na páteční olympiádu. Vyráběli jsme obrovské vlajky a pak s nimi běhali po městě a zvali všechny lidi, trénovali jsme hry a učili se hymnu, která zrovna mým „českým“ dětem moc nešla. V pátek se pak sešlo snad celé město, maminky a babičky přinesly spoustu koláčů a děti se předháněly, kdo bude nejlepší sportovec. Byl to úžasný den, i když moje děti skončili před-

poslední. Na druhou stranu ale týden předtím vyhrály fotbalový EURO turnaj, takže Češi měli přeci jen nějaký titul...

Krásných zážitků mám spoustu, že bych popsala sto stránek a ještě by to určitě nestačilo. S dobrovolníky se z nás stali výborní kamarádi, jsme pořád v kontaktu a s holkami plánujeme na příští léto společný výlet do Koreje a Japonska. Němečtí vedoucí byli také úžasní; polovina z nich byli cizinci, kteří se před x-lety přestěhovali do Německa, takže naše společnost byla hodně mezinárodní. Za celou dobu jsme neřešili jediný problém a ten měsíc pro nás byl spíš zábava, než práce. I když někdy bylo těžké ukočírovat tolik dětí. Například když přišli slavit konec školy a bylo jich přes 500... Nejhorší ze všeho bylo loučení, které obřešel snad každý. Ale nakonec jsme ve vlaku cestou do Frankfurtu s úsměvem vzpomínali na naše první setkání na nádraží v Melsungen, kde jsme se na sebe málem báli promluvit, a každý vypadal, že by se nejraději otočil a jel domů. □

Lenka Tykvarová

účastnice workcampu v Německu

Workcamps – krátkodobé mezinárodní projekty

Workcamps jsou po celém světě oblíbenou formou poznávání cizích zemí a účasti na veřejně prospěšných projektech v zahraničí. Trvají zpravidla dva až tři týdny a účastní se jich pět až dvacet převážně mladých lidí z různých zemí světa, kteří zde společně žijí a pracují. Smyslem workcampů není jen samotná práce, ale také navázání užšího kontaktu s ostatními dobrovolníky a poznání jejich kultury. Účastníci mají zajištěno ubytování a stravování, sami si zařizují dopravu na projekt. Pracovní zaměření workcampů je rozmanité:

dobrovolníci pomáhají při rekonstrukcích historických památek, pracují v přírodních rezervacích, v uprchlických táborech, podílejí se na organizaci kulturních festivalů apod. Na rozdíl od brigád je práce na workcampech neplacená. Nabídka INEX-SDA každoročně obsahuje kolem 2 000 workcampů po celém světě. Může se jich zúčastnit kdokoli starší 18 let, kdo se domluví anglicky (existují ale i projekty otevřené pro zájemce již od 15 let). Více informací a on-line přihlášku najdete na www.inexsda.cz/cze/workcamps. Můžete se také obrátit na Janu Koňasovou (info@inexsda.cz), která zajišťuje vysílání českých dobrovolníků na zahraniční workcamps.

Vietnam, jak ho možná neznáte

Petra Vymětalíková na návštěvě v sirotčinci

Strávila jsem tři měsíce prací v neziskové organizaci Solidarités Jeunesses Vietnam (SJ) v rámci programu GLEN. Projekt, za kterým jsem přijela, byl zaměřen na fundraising a projektové management.

Náplň práce projektu byla navržena spíše obecně, takže bylo na nás „glenících“, abychom se domluvili přímo s organizací, co přesně budeme dělat. SJ Vietnam nám vyšel plně vstříc. Jejich očekávání směřovala hlavně do oblasti fundraisingu a doufali, že jim budeme schopni pomoci získávat finance. Přestože SJ Vietnam funguje už 4 roky, jsou finančně závislí především na účastnických poplatcích krátkodobých dobrovolníků (ti přijíždí na dvoutýdenní workcampy) a poplatky dlouhodobých dobrovolníků. Další zdroje financí jsou nahodilé a neplánované. Například při přípravě workcampu ARTE DIEM se jim sama ozvala nadace z Indonésie, že jim daruje peníze. Naštěstí to

SJ vychází a prozatím nebyly žádné aktivity organizace kvůli nedostatku financí rušeny.

Na začátku pro nás v SJ připravili dvou-týdenní „orientation“, kde jsme byly s mou německou tandem partnerkou Katrin seznámení s chodem organizace a jeho projekty. Po těchto dvou týdnech nám bylo oběma jasné, že projekt GLEN byl napsán dobře, ale spíše nerealisticky a začaly jsme s Katrin přemýšlet, jak využít naše tři měsíce smysluplně, abychom měly pocit, že jsme něčím přispěly. Nápadů byla spousta, ale jak už to tak bývá, času málo. Katrin se zalíbil projekt ARTE DIEM (u příležitosti mid-autumn festivalu v polovině září, jednalo se o různé umělecky zaměřené workshopy spojené s vystoupením pro veřejnost a také zapojení dětí z jiných projektů organizace), jehož současná koordinátorka zrovna odjela. Já jsem se rozhodla zaměřit na podporu organizace v hledání nových grantů, projektů, ale hlavně na jejich podporu v psaní grantů. Ukázalo se, že nám byli ochotni odsouhlasit cokoliv, co jsme řekly, že bychom mohly dělat. Po

nějaké době jsem zjistila, že není problém, že by nevěděli, kde žádat o grant, ale pouze nemají zkušenosti s psaním. Téměř po měsíci svého pobytu jsem se cítila usazeně a měla jasno, co budu dělat, ale začala mě děsit představa, že na to mám už jen dva měsíce. V kanceláři si dle mého názoru člověk rychle uvědomí, s čím organizace nejvíce „bojuje“. Proto jsem jim nabídla připravit dva workshopy, jeden na téma „jak psát strukturované CV“, které nikdo v organizaci doposud neměl, a druhý na téma „jak psát projekty aneb tvorba záměru projektu, cílů a výstupů“. Do toho jsem vkládala další aktivity jako návštěva a práce na nových aktivitách SJ, výběr nových zaměstnanců, zjišťování úrovně angličtiny místních dobrovolníků, kteří měli zájem o účast na workcampech apod.

Kromě mě a Katrin byli všichni kolegové Vietnamci. Rádi a často proto využívali naši pomoc se vším, s čím si nevěděli rady a většinou předpokládali, že my budeme vše vědět a budeme jim schopny se vším pomoci. Na druhou stranu jsem si takhle připadala užitečná, i když někdy toho bylo příliš a nemohla jsem se soustředit na „svou práci“. Díky přístupu kolegů jsem se rychle integrovala do organizace a cítila jsem se tam velmi dobře.

Mezitím se začal blížit festival ARTE DIEM a všichni, kdo měli ruce a nohy, se nějakým způsobem zapojili. Chod organizace se prakticky na dva týdny zastavil a všichni žili jen festivalem. Do toho jsme stěhovali kancelář a LTVs do nových prostor. Po ARTE DIEM byli všichni vyčerpaní a mně přibýlo nové, více než hodinové dojíždění do kanceláře. Workshopy se mi podařilo připravit a realizovat včas, nicméně jejich účinek nejsem schopna ohodnotit. Vietnamci nejsou příliš zvyklí na zpětnou vazbu a konstruktivní kritiku, vždy vše pochválí a teď to nebylo jinak. Doufám, že si z těchto workshopů něco odnesli a podpoří je v jejich práci. □

Petra Vymětalíková

účastnice projektu GLEN v roce 2008 ve Vietnamu

GLEN – Global Education Network of Young Europeans

Program GLEN umožňuje mladým lidem vzdělávat se v problematice rozvoje a pomáhat na projektech neziskových organizací přímo v rozvojových zemích. Před odjezdem na projekt se konají dva přípravné semináře, které budoucím dobrovolníkům pomohou lépe se orientovat a žít v rozvojové zemi. V rámci samotného pobytu se společně s partnerem z Německa pracuje na projektu, jehož smyslem je pomoci místní komunitě nebo místní organizaci. Je to současně jedinečná příležitost poznat danou zemi a kulturu z jiného pohledu než turista. Po návratu domů se dobrovolníci zapojují do rozvojového vzdě-

lávání, tj. hlubšího informování veřejnosti o problematice rozvojových zemí.

Smyslem programu GLEN je umožnit mladým lidem získat zkušenosti v oblasti rozvojové spolupráce a prostřednictvím jejich ponávratové činnosti přispívat k posilování povědomí evropské veřejnosti o rozvojových problémech, k odstraňování předsudků a v neposlední řadě také ke vzájemnému poznávání mladých lidí z členských států Evropské unie.

Více informací o podmínkách účasti v programu GLEN a o konkrétních projektech najdete na www.inexsda.cz. Zájemci o účast v programu se případně mohou obracet přímo na Janu Jenišťovou (glen@inexsda.cz), která má

ONE EUROPE
ONE WORLD!

koordinaci programu GLEN v České republice na starosti.

Program GLEN je realizován za laskavé podpory Ministerstva zahraničních věcí České republiky a Česko-německého fondu budoucnosti.

Uprchlíkem ve své vlasti

Ženy v táboře při praní prádla

Na okraji jednoho z největších keňských slumů Mathare vyrostl před sedmi měsíci stanový tábor keňského červeného kříže. Tábor Huruma byl vystavěn v důsledku násilí, které Keňu zasáhlo především v průběhu ledna letošního roku.

Důvodem nepokojů byly prezidentské volby, ve kterých se utkala dvojice kandidátů ze dvou nejpočetnějších keňských kmenů. Po vyhlášení podle některých hlasů zmanipulovaného vítězství dosavadního prezidenta Kibakiho začali lidé žijící vedle sebe po několik let své sousedy náležící k opačnému kmenu napadat a demolovat jejich majetek. Tisíce lidí tak přišly o střechu nad hlavou a většina z nich navíc o dosavadní způsob obživy. Tito bezprizorní obyvatelé nairobských chudinských čtvrtí našli ochranu v četných stanových táborech mezinárodních organizací.

V současné době žije v táboře Huruma na 214 osob (z původních 780) v plátěných stanech rozestavěných podél několika rovnoběžných uliček. Každý z přístřešků obývá minimálně pětičlenná rodina. Od ranních hodin před stany doutná bezpočet malých kotlíků, na kterých místní ženy připravují pro své rodiny skromný oběd ze surovin, které dostaly pravidelným přidělem od pracovníků Červeného kříže. Zatímco děti hlídají vařící se obsah hrnce, ženy po celé dopoledne perou v malých skupinkách prádlo, které posléze lemuje teritorium tábora.

Přestože červený kříž poskytuje obyvatelům Hurumy zásobu základních potra-

vin, pitné vody a několik mobilních toalet, je hygienická situace v táboře kritická. Během sedmi měsíců fungování tábora tak zemřelo následkem špatných životních podmínek několik dětí.

Z tohoto důvodu v táboře funguje kojencká polní nemocnice, kterou v jednom z plátěných stanů provozuje mladý dobrovolník. Tento lékař pečuje o mladé svobodné matky s dětmi, které jsou více než

ostatní obyvatelé tábora odkázány na pomoc okolí. Se ženami pracuje již v těhotenství.

Samotný porod ale probíhá ve státní nemocnici, odkud je posléze matka s novorozencem převezena zpět do tábora. V současné době navštěvuje provizorní lékařské zařízení na dvacet pacientek. „*Bůh mě jen používá jako své veslo,*“ hodnotí svou práci dobrovolník.

Jelikož přišla drtivá většina obyvatel stanového města v průběhu povolebního násilí o svůj dosavadní způsob obživy a současné pracovní příležitosti jsou téměř nulové, nemají tito lidé žádný pravidelný ekonomický příjem. Některé neziskové organizace v Hurumě založily „*dámské kluby*“, které se specializují na výrobu a prodej vlněných košů a koberců.

Celý projekt je ve svých počátcích, a proto se potýká s řadou problémů, jelikož klub nemá žádného pravidelného odběratele. Paralelně s dámským klubem existuje „*klub pánský*“, který v současné době tápe a hledá odvětví, ve kterém by mohl začít podnikat. K založení drobného podnikání je ale nezbytný kapitál, který se klub snaží získat od oslovených sponzorů. Zatím ale žádná z uskutečněných jednání nebyla úspěšná.

Za uprchlíky ve svém volném čase pravidelně dochází i Priscila Wangare, která s nimi hovoří o jejich problémech a negativních zážitcích z povolebních násilností.

[pokračování na straně 11](#) ▶

Není to legrace. (Děti připravují zeleninu na oběd)

Jak se žije dobrovolníci na Balkáně

Ilona Olehlová s ostatními dobrovolníky při práci na projektu

Poleka, poleka – ještě před měsícem tato slova pro mě neměla žádný zvláštní význam. Ale dnes jsou nedílnou součástí každého dne a nezáleží na tom, jestli zrovna pracuju jako EVS dobrovolník, nebo společně s ostatními objevuju Skopje a Makedonii.

A proč EVS a proč Makedonie? Protože EVS (Evropská dobrovolnická služba) se mi zdála být dobrou příležitostí jak poznat kulturu a životní styl jiné země a jak si vyzkoušet práci v neziskové organizaci v Makedonii, v zemi, kde jsou slova „nezisková organizace a dobrovolník“ pro nemálo lidí neznámým pojmem a každý dobrovolník tak trochu bláznem. „Normální člověk“ by se přece, podle místních, nerozhodl žít a pracovat v zemi plné sociálních a ekonomických problémů, a to ke všemu zadarmo...

A Makedonie? Na jedné straně mě do Skopje zavedl zájem o Balkán, na straně druhé jsem našla projekt, který nejen vypadal, ale také se ukázal jako zajímavá příležitost a zkušenost. A o co se konkrétně jedná? Společně s ostatními dobrovolníky se podílím na vytváření časopisu VOICES, který je určen pro „všechny mladé lidi ve Skopje“ a vychází v angličtině, makedonštině a albánštině. Kromě toho se podílíme na akcích, které pořádá má nezisková organizace – Volunteers Centre Skopje.

Jako dobrovolník společně s ostatními členy týmu – Indre z Litvy, Inese z Lotyšska, Laurou a Guillermem ze Španělska, Yoannem z Francie a Soňou z Portugalska – vytváří design i obsah časopisu, ve kterém se snažíme psát o tématech, která jsou podle nás opomíjena makedonskými médii (postavení homosexuálů v Makedonii, životní prostředí) a o místech, kterým sto-

jí za to věnovat pozornost, ať už se jedná o klášter, přírodní park, kavárnu, nebo třeba sex shop.

Život EVS ale není jen o „práci“. Nedílnou součástí EVS je také poznávání místní kultury a života ostatních EVS. A protože všichni dobrovolníci jako jeden muž, či jedna žena bydlíme v jednom domě na okraji Skopje, tak v podstatě každá snídaně, či večere je příležitostí nahlédnout do Španělska (španělská kuchyně se stá-

Evropská dobrovolná služba – dobrovolnictví může být placené

EVS (European Voluntary Service) je součástí evropského programu Mládež v akci. V jejím rámci můžete strávit až jeden rok v zahraničí s finanční podporou Evropské Unie. Budete pracovat na některém ze stovek projektů po celé Evropě – s dětmi, v přírodě, v informačních centrech, nebo třeba pomáhat lidem, kteří to potřebují. Jedná se o dobrovolnictví, které je současně neformálním vzdělávacím programem; jeho součástí jsou tři školení a dostanete i prostor pro realizaci svého vlastního mini-projektu, EVS je otevřena všem lidem mezi 18-30 lety. Jazykové znalosti ani finanční situace nehrají roli, požadovaná je pouze motivace a plně nasazení.

Pokud se chcete dozvědět víc, pište Radce Peterové na evs@inexsda.cz

vá mojí oblíbenou), Francie, nebo Litvy. Po pár měsících už tak vím, jaký je neoblíbenější drink ve Valencii, jak tančit flamenigo a co znamená poleka, poleka, neboť jako mezinárodní dobrovolníci nežijeme odřiznuti od místní komunity, ale díky makedonským dobrovolníkům pomalu proniká-

me a objevujeme makedonskou realitu, přičemž poleka hraje v mnoha případech hlavní roli. A o co tedy jde?

Poleka je výraz, který říká, že všechno má svůj čas, že není kam spěchat a vždy je čas na přestávku a kafe. Já jsem se o tom přesvědčila hned první den, kdy s menším zpožděním přistálo moje letadlo na letišti ve Skopje, a já jsem nenašla nikoho s typickou letištní cedulí opatřenou mým jménem, kdo by vypadal, že by na mě čekal. A to i přesto, že den předtím jsem dostala email, že si nemám dělat starosti, protože se o mně ví, a že někdo z organizace na mě bude na letišti určitě čekat.

Poučena předem o balkánské dochvilnosti, o tom, že čas tady prostě běží jinak, jsem si našla svoje místo, čekala a odháněla mírně dotěrné makedonské taxikáře. Po jedné hodině jsem se přece jen dočkala auta i cedule se svým jménem. Protože jsem na letišti zbyla téměř jediná, nebyla už ani moc potřeba. Následovalo uvítání, představení a nikoliv omluva, že dorazili pozdě, ale konstatování, že můžu být ještě šťastná, protože někteří z dobrovolníků čekali daleko delší dobu než já. A k tomu přišlo i vysvětlení, že dorazit o jednu hodinu později neznamená dorazit pozdě, ale na čas, neboť ten je v Makedonii relativní.

Moje první příhoda v Makedonii sice nebyla nijak vzrušující, ani nijak vtipná, ale byla první z řady na prvních pohled nezajímavých příhod, které odhalují život v Makedonii daleko více než vzrušující dobrodružství. Protože tyhle příhody jsou součástí každodenní reality lidí, kteří žijí v zemi, jež bude mým novým domovem dalších deset měsíců... □

Ilona Olehlová

dobrovolnice Evropské dobrovolné služby
v Makedonii v roce 2008-2009

Bataypora: 3 týdny mezi potomky československých osadníků

Je to zvláštní pocit, zkuste si to představit. Jste v úplně cizí zemi, kde skoro ničemu nerozumíte, ale kupujete si jízdenku do města, které založil a doslova z buše vysekal váš krajan. Jeho jméno je součástí jména toho města. Tuší vůbec vaši spolucestující, kteří tam budou z autobusu vysedat s vámi, po kom se jejich město jmenuje? Máte nějakým způsobem právo cítit se tam jinak než jako úplný cizinec?

A pak projdete branou kulturního centra Jindřicha Trachty, vyzdobenou malovanými květy, které nějak prostě nejsou brazilské, a setkáte se s krajanem. S potomky Čechů a Moraváků, kteří se za války či v období nástupu komunismu vydali hledat nový domov v dalekých krajích. Okamžitě se stanete součástí velké rodiny. Čeština se mísí s portugalským, na uvítanou si připijete slivovicí a v autě Dona Eurica hraje jeho oblíbená Aneta Langerová. A přesto jste stále pod žhavým brazilským sluncem či ve stínu obrovského mangovníku, ze kterého řvou papoušci.

Je nás pět dobrovolníků z Čech, co jsme se přihlásili na projekt, který se na tomto místě koná poprvé. Bataypora je městečko s přibližně 10.000 obyvateli a mnohonásobně více kravami pasoucími se na přilehlých nekonečných pastvinách brazilského státu Mato Grosso do Sul. V současné době zde žijí 3 rodiny s kořeny v České republice. Hlavním organizátorem celé akce je Centro de Memória Jindřich Trachta, provozující malé muzeum v domě rodilého Moraváka a zaslužilého batayporského starosty. Sluší se též s díky uvést, že nám na účast přispěla sponzorským darem firma Centroprojekt. Náplní workcampu je zbudování dětského hřiště, těžiště celého našeho působení se však nachází hlavně ve společných kulturních aktivitách s místními lidmi.

Společně s dalším účastníkem, taky Pavlem (místní nás pro rozlišení nazývají Paulo a Paulinho), bydlím v rodině doktora a funkcionáře místního Rotary clubu Jose Roberta Battistetti na takovém malém zámku. Rozlehlý dům na okraji Bataypory, po zahradě se proměnují pávi, obrovská jídelní deska z jednoho kusu dřeva. Paní domu mi vytrvale zakazuje odnášet špinavé nádobí ze stolu, udělá to pomocnice v domácnosti z Paraguaye. Ale nemusíte se o mě bát, tyto způsoby mi, věřím, do krve nepřejdou.)

na vyučovací hodině s Anežkou, která pracuje v Bataypoře jako učitelka češtiny. Po celém dvoře se rozléhala píseň Holka modrooká a další české lidovky v podání asi 12 žáků, převážně dětí ve věku kolem 12 let. Kajičně přiznávám, že jsem ve znalosti textu našich lidových písní za malými Brazilci zaostával. Pak jsme společně probírali zvířata, česky a portugalsky. Začali jsme těmi z místního pohledu nejobvyklejšími, už tedy vím, že tapír se zde řekne anta. Již jsme byli také donuceni přislíbit, že náplní jedné z příštích hodin pro dospě-

Čeští dobrovolníci společně s truhlářem „Henriquinhem“ Trachtou, pod jehož vedením vzniklo dětské hřiště.

Zvlášť působivé a inspirující bylo setkání s paní Dolores Baťovou, vnučkou J. A. Bati. Přímo z ní vyzařuje entuziasmus a podnikavost, jak jinak. Byl jsem zatím na sebe neměli dostatek času, velice ochotně a otevřeně nám povídala o historii Baťovic rodiny, včetně sporů mezi brazilskou a kanadskou větví, o kterých jistě není úplně příjemné vyprávět. Na víkend jsme pozvaní na její fazendu (ranč) ochutnat život kovboje a brazilskou přírodu.

Rád bych taky zmínil průběh naší návštěvy

lepší žáky budou česká sprostá slova (očekává se nadprůměrná účast).

Jedna z nejlepších věcí, která mě zatím na cestě potkala, je práce v truhlářské dílně Dona Henriquina. Každý den zde společným úsilím vytváříme prolézačky pro dětské hřiště. Je to krásná manuální práce s eukalyptovým dřevem, člověk za sebou vidí hned nějaké výsledky. Vše je ovšem možné jen díky tomu, že mistr truhlářský má s námi doslova svatou trpělivost - jak složení naší dobrovolnické skupiny napovídá: sociální pracovník, filosof, bohemista a 2 ekonomové... Nejsme pro něj zrovna snadný materiál. Musí nás naučit prakticky všemu, už jen to, jak dřevo vůbec chytit, jak pracovat s jednotlivými nástroji. Můj slovník se obohatil o portugalské výrazy jako lixadeira (bruska) a furadeira (vrtačka), to jsou teď právě naše největší kamarádky. Prsty máme kupodivu zatím všechny.

Nejdůležitějším prstem je v Brazílii palec. I kdybyste neuměli jediné slovo, vztyčený palec vám zajistí základní komunikaci - postačí na pozdrav i poděkování. Brazílie je zkrátka jednička. □

Pavel Šembera

účastník workcampu v Brazílii ve městě Bataypora
Text je zveřejněn na: <http://cestovni.blogspot.com>

Výlet na koních s paní Dolores Baťovou během návštěvy na její farmě

O druhém ročníku workcampu v Bataypoře se dozvíte více na straně 8

A Look from the „East“

Before my EVS project in Czech Republic started, on my pre-departure preparatory period in Armenia I was often mentioned of some probable cultural shock after my arriving here. I agree with the idea that the term “cultural shock” conveys, but I do not agree with the choice of the words the term is made of. Culture either deeply appeals to you or not, but it does not shock (at least in the meaning it is used in this case). And what I eventually came to face in here was the reality shock (I admit that the change of “cultural” into “reality” does not sound so sophisticated, but the fact is that I was not shocked by the Czech culture, though I was quite perplexed with the reality). The points of my being so confused about it are many but I will dwell only on some of them which I have been thinking a lot about.

The first thing was definitely the moment of facing Prague Foreign Police. I was paralysed at the scene there - in front of the police station a very long and formless queue of people of different nationalities waiting for their turn to apply for visa or to extend it and, since that very process can often last for several days in a very dirty surrounding: the whole view and the atmosphere was very humiliating, and the whole source of that big astonishment for me was WHERE I was witnessing that scene. Europe, the western herald of Human Rights protection, bears in the very heart of it such a condition for humans! Where are the rights of those humans which are roughly grouped here as those from the East (in its non-geographical meaning)?! Or what we should

understand under Human Rights is just the rights of the EU citizens?! It goes without saying that visa policy has its justification which I totally admit, but why so much humiliation in that process?!

Also to my greatest surprise I found out there that Armenia belongs to 3rd world countries alongside with, for example, Vietnam or Kenya or any other African country and is just recognised as „East“. And it is interesting to observe how this line in between the East and the West is continuously changing and a country like Czech Republic, which was only some 20 years ago on the other side of that line, now distinctly puts that border to others and proves to itself that we are also already „West“. I apologise for my generalisation of making all the EU countries as one and the same type and forming the “West” together with the USA and Canada, but here as well every state which is not EU member or from the north of the Northern America is viewed as “East” (at least in bureaucratic institutions and even on some individual perceptions...). And I often wonder how we managed to make this round world so polarised, giving it the shape of a triangle of the first, second and third world countries. Moreover, what is even stranger is that in fact there are no 2nd world countries (again at least according to Prague Foreign Police): it is either 1st or 3rd...

The other thing of Czech reality that drew my attention is not so global and even mentioning it may seem funny or even absurd, but for me it was difficult to get used to. It is the traffic order within the city. The thing is that in Yerevan we do not have so much order in traffic or any time tables and the national mentality is less organised. And on top of all here I live in a small village some 15 kilometres out of Prague, so according to my time-table if it is not a rush hour the interval between the hours of the bus

coming can be an hour or more (the week ends are even worse). I totally understand that order is for the whole social benefit and undoubtedly all that makes sense on the whole scale but personally it puts you into the dry chains of Order and Predictability, depriving you from the little possibility of ever acting, for example, like Kafka's hero in one of his „Meditations“- „The Sudden Walk“, seize from you the free joy of spontaneity and flexibility. For me it is strange 2 hours before to know when I will have to leave a place for a bus. It makes life far more predictable... I may seem too categorical in my observations, but as I say I come from a less ordered country and here I feel all that too sharp.

The outer factors like that are many and if I keep on writing about them this small article will become a big EVS evaluation report, so I will add what is also valuable in this EVS experience of mine. I will not write about how wonderful Prague is, but it is incomparable happiness to walk in a nearly empty narrow silent cold street in the evening and enter from the outer appearance a simple hospoda and ve chvilí find yourself in a noisy and amicable and warm atmosphere, greet the friends which you have already managed to love and think what a great thing it is – this EVS, during which you learn so much about yourself and the world, and find some small happinesses in the form of Czech beer, in the sound of loud and free laughter of the people around, in the faces of your friends and smile over yourself and the trivial and empty things that human mind creates and fights against and realise once again that Life is great... ▣

Ruzanna Sargsyan
arménská dobrovolnice EVS
pracující v INEX-SDA od srpna 2008

Pojedte na workcamp mezi potomky českých osadníků do Brazílie!

Město Bataypora (v překladu Baťova dobrá voda) bylo založeno Janem Antonínem Baťou v roce 1953 uprostřed pralesa ve státě Mato Grosso do Sul. Dnes v něm žije téměř devět tisíc obyvatel, včetně komunity potomků československých osadníků. V létě 2008 se zde ve spolupráci s místním krajanským spolkem Centro de Memoria Jindrich Trachta a za účasti pěti českých dobrovolníků uskutečnil první workcamp. Společným úsilím dobrovolníků i místních se podařilo zbudovat dětské hřiště. Chceme vás pozvat na druhý ročník tohoto jedinečného workcampu. Tentokrát bude cílem stavba učebny pro výuku českého jazyka.

Kdy? 3. – 21. 8. 2009

Kde? Bataypora, Mato Grosso do Sul

Podmínky: věk min. 18 let, znalost alespoň základů portugalského nebo španělského

Prožijte nezapomenutelné 3 týdny mezi potomky československých osadníků! Umožněte jim setkání s krajany a nadchněte je pro objevování jejich kořenů! Poznejte jinou kulturu i to, jak fajn je věnovat svůj čas dobré věci! Pomozte postavit učebnu pro výuku češtiny ve spolupráci s místní komunitou!

Více informací najdete na www.inexsda.cz nebo kontaktujte Romanu Duchoslavovou na region2@inexsda.cz.

Ve stínu katedrály

Workcamp se konal v malebném městečku Dunblane, plném květin, které jsou všude. Všude na ulicích, v zahradách, ale třeba i na nádražích je možné najít spoustu různě velikých květináčů. Ale smysl mého psaní je v něčem jiném. Rád bych se s vámi podělil o své dojmy, zkušenosti, poznatky.

Workcamp začínal v sobotu, já jsem ale přijel raději o den dříve. Cítil jsem to jako pohodlnější a byl také čas na procházku po městě ještě dřív, než přijeli moji budoucí kolegové dobrovolníci. V Dunblane je na co koukat, neboť je zde krásná katedrála a již zmíněné kytičky. Měl jsem štěstí, mohl jsem zde navštívit koncert vážné hudby a slyšet krásné velké varhany, které v katedrále jsou.

Seznamování

Naši hostitelé pro nás připravili velmi pohodlné ubytování v domě, který sousedil s hlavními budovami. Během soboty postupně přijeli všichni účastníci. Velmi rychle začala vznikat parta lidí, která si rozumí. Sešli se zde lidé z Mexika, USA, Finska, Slovinska, Turecka, SRN, Ruska, Španělska, Čech, Francie. Připojila se k nám také dobrovolnice ze Srí Lanky, která je však v Dunblane na dlouhodobém dobrovolnickém projektu.

Po vydatné večeři, kterou pro nás naši hostitelé připravili, následovalo naše vzájemné představování, seznámení s cílem workcampu, ale také s prací a cíli společenství, kterému jsme přijeli do Dunblane pomoci.

Na krátký okamžik se vrátím k vzájemnému představování. Bylo vzájemné, a to doslova. Seděli jsme v kruhu, Bruce, hlavní organizátor, nás vyzval, aby se v kruhu vytvořili dvojice, a každá ta dvojice se vzájemně vyzpovídala. Co dělá, jestli studuje, proč si vybral právě tento workcamp a podobně. Po chvíli vzájemné dotazování přerušil a vyzval každého, aby krátce představil svého kolegu ve dvojici.

Účel workcampu

Součástí budov, které naši hostitelé užívají, jsou také velmi krásné zahrady s chodníčky a lavičkami a také se spoustou květin, keřů a živých plotů. Naším úkolem bylo stříhat tyto živé ploty, čistit schody mezi chodníky od prorůstající trávy, opravovat chodníčky, natírat zábradlí schodů, čistit záhony, sázet nové rostlinky. Dále to bylo vybělení fasády zadní části domu (plocha jako hrom). Samostatnou kapitolou byla práce v garáži, která k objektu patří. Byla zde velmi špatná podlaha. Tu bylo třeba vykopat, znovu zavést šterkem a nakonec nově vybetonovat.

Režim dne

Na samém začátku workcampu se vytvořil jakýsi plánovací kalendář, ve kterém si

každý vybral, jakému druhu práce se chce věnovat. Jestli zahradě, či malbě, či „betonu“. Současně s tím byly vytvořeny na každý den dvojice, které se staraly o stravování. Každá dvojice vždy den předem nakoupila jídlo a další den vařila. Asi po dvou dnech byl workcamp přejmenován na „eatingcamp“, neboť kuchaři a kuchařky se předháněli ve snaze ukázat, jaké dobroty kuchyně té či oné země můžou nabídnout.

Práce začínala ráno v 9,00, v 11,00 byla pauza na občerstvení, ve 13,00 byl oběd, v 15,00 občerstvení a kolem 17,00 byl konec práce. Večerní program a čas večere byl záležitostí domluvy.

Může se zdát, že práce nebylo mnoho, lidí naopak hodně a že se pracovalo málo. To se skutečně může zdát. Ovšem mnoho

zkoumá, sleduje dění kolem sebe. (Mluvím za sebe, jak to vnímám já). Ovšem jako dobrovolník, od kterého se čekalo, že odvede nějakou práci, jsem se musel aktivněji zapojit do života místních. Veškeré věci jsem prožíval velmi intenzivně.

V Dunblane jsem poznal lidičky z různých kontinentů. Dovolím si říct, že na workcamp přijeli cizí lidé a domů odjížděli přátelé. Rád bych komukoliv doporučil účast na nějakém workcampu. Každý vnímavý člověk bude za svou práci bohatě odměněn.

V souvislosti s dobrovolnictvím se často zdůrazňuje, aby dobrovolník byl vybaven co nejlepší angličtinou. Moje angličtina nebyla a dosud ještě není nejlepší, ale byl jsem nadšen přístupem kolegů. Přiznám se, že jsem měl obavu, abych nebyl za hlupáka, že tak

Účastníci workcampu před katedrálou v Dunblane

lidí z Dunblane se často pozastavovalo nad tím, jak pěkné a přímo „neskotské“ počasí na práci máme. Organizátoři vzali v úvahu, že pěkně být nemuselo a tomu přizpůsobili plán práce, aby se udělalo vše, co se náplanovalo.

Volný čas

Během workcampu jsme také podnikli několik výletů. Lidé z Dunblane, kteří se o nás starali, vlastně nás přijali za své, jsou velice milí. Uspořádali pro nás malý výlet autobusem k jednomu z krásných skotských „Lochů“ (jezer) a také do národního parku nedaleko Stirlingu. S ostatními účastníky jsme potom sami ještě vyrazili do Stirlingu a do Perthu. Jediné, co vám k tomu povím, je: vezměte batoh na rameno a jeďte se tam podívat také, budete tou krásou Skotska nadšeni.

Nyní bych se rád zmínil o tom nejcenějším, co jsem si z workcampu přivezl. Je to POZNÁNÍ. Jde mi o to, že cítím velký rozdíl mezi tím, že jsem v Dunblane byl jako dobrovolník a ne jako turista. Turista se dívá,

dobře nemluví, ale vše bylo jinak. Kolegové byli velmi trpěliví a snažili se mi pomáhat, když jsem byl v úzkých. Rád bych tímto vzkázal všem, kteří si nejsou jistí: Nebojte se a snažte se! Když se budete snažit, vždy se najde někdo, kdo vám pomůže.

V Dunblane, a nejen tam, jsem si všiml omylu, kterého se lidi dopouští. Totiž, že soudí lidi podle národnosti, původu. Je to liché. Čím dříve se tohoto zbavíme, tím lépe. Totiž člověk, od kterého bych očekával například nafoukané chování, protože je třeba z . . . , může být ve skutečnosti úžasně milý člověk a svým předsudkem mu křivdím.

Na závěr zbývá říci, že jsem velmi rád, že jsem se mohl workcampu zúčastnit. Je také důležité poděkovat všem, kteří mi pomohli mou cestu uskutečnit. Nebudu nikoho jmenovat, protože díky patří opravdu všem. Rodině, přátelům ale i vám v INEX-SDA a kdybych náhodou na někoho zapomněl, určitě by mu to bylo líto a mě také. □

Petr Poledníček
účastník workcampu ve Skotsku

Bud' do nebe, nebo do Česka!

V zápalu boje na olomouckém turnaji

Smíšený fotbalový tým z nairobských slumů ve věku 16-18 let dostal už potřetí příležitost seznámit českou veřejnost trochu blížeji s tím, co znamená žít v rozvojové zemi na hranici absolutní chudoby. Zároveň ale mohli ukázat, že „slumy“ a „Afrika“ neznamena jen bídu, chudobu a beznaděj. Žijí tam mladí lidé s podobným potenciálem jako tady, jen nedostávají zdaleka tolik příležitostí ho uplatnit. Přinášíme několik ohlasů z české i keňské strany, jak vnímají *Fotbal pro rozvoj* jeho účastníci.

I am George Mwangi 31 years old, fourth born in a big happy family of eleven. I am a staff of Mysa sports and leadership academy since 2002. My stay in Czech was a new experience for me because it was my first visit. I also learnt a lot about the European history and culture. What I did not like is that most Czech youth are self-centred i.e they only think about themselves. I would like to visit Prague again in the future, it is a very beautiful city.

When I will be back in Nairobi, I must have at least 2 days off, before I resume my duties in Mysa, I hope to continue working for MYSA for some few coming years.

I would like to tell Czech people thanks a lot and they should also visit Mysa Kenya. It is a beautiful country with a lot of tourists attraction site e.g natio-

nal parks, mountains, coastal beaches and many more.

KARIBU KENYA, HAKUNA MATATA

George Mwangi (leader, 31)

My names are Maureen Anyango and am 18 years old. I come from a family of four but my parents and brother are dead.

Am a Kenyan born citizen and i live in Nairobi in an estate called Mathare.

My staying in Czech for a month was interesting and each time i kept on telling myself that one day i would come back here to study or work here, so that i can live for a long time. I also enjoyed being hosted by czech families and they showed us a lot of co-operation and made us feel at home. I also enjoyed attending seminars with different schools.

My plans back to Nairobi is to work hard with my studies and playing soccer so that i would be able to excel in future.

The message i would like to offer to Czechs is that, to keep on working hard in life, creating more rooms for more kenyan to visit them and thanks a lot for your loving heart that you have shown to us. We can't reward you back but only God can.

Maureen Anyango (18)

My names are paul otieno and am nineteen years of age. In our house we are nine children and I am the sixth in the family. We are seven boys and two girls and we all live in nairobi. We are not living with our

parents, they are living in the up country, because in nairobi we are living in one single room and they cannot afford for another house, because they are not working. What i like most in my life is god then my mum and the rest of my family. My stay in czech was verry brilliant and classic i enjoy verry much with the host family and the czech student and i was verry happy to have new friends from czech. What i learned in czech is that some buildings like charles bridge can be so old. My message is that am verry happy the way they treat us like their own brothers and sisters, so keep it up in that sprit .

IF I DIE AND HEAVEN DOES NOT WANT ME, TAKE ME STRAIGHT TO CZECH REPUBLIC.

Paul Juma Otieno (18)

Před příjezdem jsem byl poměrně hodně nervózní, nevěděl jsem, co mě čeká a jak vše bude probíhat. Autobus se měl objevit každou chvíli, ale čekání bylo nekonečné. Když konečně přijel a otevřely se dveře, ze kterých trochu neochotně vyskákala skupinka černoušků, napětí ze mě z velké části opadlo. Po rozdělení skupinky jsem si odvedl toho svého, Kellu, domů. První komplikace přišla po společné večeři, kdy jsme oba seděli a ani jeden z nás nevěděl co říct, jak začít. Z trapného ticha mě naštěstí vysvobodil fotbal, jenž zrovna běžel v televizi, u kterého jsme prolomili ledy a rozmluvili jsme se. Poté, až na jed-

Fotbal pro rozvoj

Sportovně-vzdělávací interkulturní projekt, který využívá popularity fotbalu jako prostředku k osvětě veřejnosti o problematice chudoby a životě v afrických slumech. V jeho rámci letos v červnu přijelo do Česka sedm kluků, dvě holky a trenér z nairobské organizace Mathare Youth Sport Association. V Mostě, Praze, Olomouci a na Bruntálsku odehráli několik fotbalových turnajů a zúčastnili se kulturních akcí pro veřejnost, vzdělávacích seminářů na středních školách a filmových projekcí spojených s debata-mi. V neposlední řadě je čekala i zajímavá mezikulturní zkušenost v podobě bydlení v českých rodinách. INEX-SDA také již třetím rokem vysílá české dobrovolníky do Nairobi v rámci programu GLEN.

Projekt Fotbal pro rozvoj je hrazen z grantu Ministerstva zahraničních věcí ČR.

no „malé“ zaspání, šlo vše hladce. Malé překvapení přišlo hned první den, kdy se vrátil po sprše z koupelny během pár minut a třásl se. Sice tvrdil (jako celý pobyt), že všechno bylo OK, ale nedalo mi to a následujícího dne jsem mu ukázal, že teplá je doprava... a od té doby nebylo možné Kellu z koupelny dostat. Tento malý nedostatek jsem vyžehlil horkou čokoládou, kterou miloval a pil ji místo vody. Do konce pobytu jsem se dozvěděl mnohé o něm, jeho zemi a životě v ní. Také mě docela překvapila jeho slušná angličtina, jenž byla často lepší než má. Od jeho odjezdu na něj často vzpomínám.

Jakub Šnajdr, oktáva,
Sportovní gymnázium Vrbno pod Pradědem

Osobně jsem byla na Afričany hodně zvědavá. Ani jsem se tak netěšila (protože jsem věděla, že při svojí chabé znalosti angličtiny jim stejně moc nebudu rozumět), byla to opravdu hlavně zvědavost. Na jejich - pro nás hodně exotický - vzhled, mentalitu, chování... Poprvé jsme je potkali na chodbě ve škole, když přijeli. Bylo to vzrušující a zajímavé. Rázem bylo na chodbě pozdvižení. Vzájemně jsme se okukovali, my dost překvapené a zvědavě, oni asi taky, ale spíš mi připadali klidní, v pohodě. Někteří i celkem suverénní... To mě překvapilo. Čekala jsem, nevím proč, asi kvůli té situaci v Africe, že přijedou nasměle černoušci, kteří budou mít strach promluvit. Zní to asi blbě... Naproti tomu ale přijeli krásní, inteligentní a komunikativní lidé. Což je moc dobře. Člověk se tomu až diví, když vidí v televizi nebo dokumentech, které jsme během týdne viděli, tu smutnou situaci v Africe. Na prezentacích šlo poznat, že je to pro ně velmi citlivé a není se co divit. Já ale obdivuju, že i přesto všechno o tom

Spontánní africké jamování po jednom z fotbalových turnajů

všem dokážou otevřeně mluvit, a ještě před námi, lidmi z „vyspělého světa“, kteří žijeme v dostatku a o světě a životě u nich máme jen jakési matné představy. A co hlavně obdivuju, je, že vůbec tak dokážou žít. Jsou to lidé jako všichni ostatní, jenomže s těžkými životními osudy. A to, že jsem je viděla se tady smát a bavit se, považuju za div světa, něco

neuvěřitelného a krásného. Poznala jsem, že jsou to děti jako my, ale zároveň každý z nich má velice silnou osobnost. Byla bych ráda, kdyby sem jezdili i v příštích letech.

Kristina Žilová, oktáva,
Sportovní gymnázium Vrbno pod Pradědem

Uprchlíkem ve své vlasti

dokončení ze strany 5 ▶

Pomáhá ženám s jejich každodenními činnostmi a asistuje oběma klubům s hledáním vhodných sponzorů pro jejich projekty. Existenci tábora vnímá jako velkou ostudu celé země.

Svou kritiku směřuje především k vysokým keňským představitelům, kteří situaci v podobných táborech přehlížejí. „*Měli bychom se stydět. Já sama jsem Keňanka. Když se mě například Američan zeptá na tento tábor, tak co mu asi řeknu? Musela bych se stydět říct cokoliv.*“

I když se napjatá situace uklidnila a Keňané s entusiasmem hovoří o míru, sjednocení a vzájemném porozumění, tábory pro vnitrostátní uprchlíky nadále existují bez velké naděje na brzké řešení. Podle slov pracovníků keňského Červeného kříže, kteří do tábora pravidelně docházejí, ti movitější již tábor opustili a vrátili se zpět domů, kde si postavili, nebo pronajali, nový dům. Ti ostatní čekají v plátěných přístřešcích na pomoc zvenčí, která stále nepřichází.

Zajímá Vás program GLEN?

Máte chuť strávit tři měsíce prací v nevládní neziskové organizaci v rozvojové zemi a po svém návratu se podílet na rozvojovém vzdělávání?

Na stránkách www.inexsda.cz naleznete seznam projektů, na které se můžete hlásit, podmínky účasti ve výběrovém řízení a v projektech i samotnou přihlášku.

Hlásit se můžete do 25. ledna 2009!

Pro další informace můžete kontaktovat Janu Jenišťovou, koordinátorku programu GLEN v ČR, na glen@inexsda.cz.

Největšími problémy, se kterými se obyvatelé Hurumy potýkají, jsou v současné době vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatečná a nákladná lékařská péče. Třetina obyvatel tábora je nakažena virem HIV a jen mizi-

vé procento nakažených podstoupilo léčeni. Rodiče se tak dostávají do bezvýchodné situace, kdy čekají na vlastní smrt, zatímco pozorují své potomky bez jakékoliv představy o jejich budoucnosti. Ti ostatní pravidelně docházejí do nedalekého kostela, kde se modlí za získání pozornosti státních a mezinárodních orgánů, které by je mohly z tohoto bludného kruhu vyvést.

Mnoho optimismu na změnu však nesdílí jeden z oslovených pracovníků červeného kříže: „*Oni na své lidi zapomněli. Říkají, že tu žádné tábory nejsou, že se už všichni usadili. Ale tihle lidé tu jsou už sedm měsíců.*“ Po chvíli dodává: „*Život v táborech není legrace... Není to sranda.*“

Lukáš Houdek,
účastník projektu GLEN v roce 2008
v keňském hlavním městě Nairobi

Článek uveřejněn na stránkách www.respekt.cz, 11.9.2008

Dobrovolníkem v USA

Když někomu řeknu, že jsem byla ve Spojených státech jako dobrovolník, tak to zní trochu divně. Pomáhat se jezdí většinou do Afriky či Asie, ale bohatá Amerika?

Chtěla jsem původně do Malajsie do jednoho z místních sirotčinců, ale nakonec jsem se nechala přesvědčit, že by to na mě možná bylo bez větších dobrovolnic-

Ve skutečnosti jsem nikdy nepotkala tolik skvělých a inteligentních lidí na jednom místě. Samotný pracovní program se skládal z několika pracovních skupin: v lese, na farmě, na zahradě (mojí nejoblíbenější části ranče), kde se většinou chodilo sbírat zeleninu. Poprvé v životě jsem tam viděla rostlinu lilku (a na ní nejhnusnějšího pavouka, co jsem kdy viděla – obrovský, žlutočerný ohava). Ale sbírali jsme tam i velké borůvky, ostružiny, jablka, tykve a dýně. Pak se

prudkém kopci, takže nahoru to byla docela zabíračka. V půl druhé začala opět práce, ale jenom do čtyř hodin, pak už jsem měla volno.

Většinu času jsem trávila s rezidenty. Hráli jsme badminton či volejbal, ale nebylo jednoduché je k tomu přemluvit – jejich nejoblíbenější činnost totiž byla sedět a kouřit (ne úplně všech, zas tak špatné to nebylo). Odpoledne jsem měla třeba kreslení na trička nebo vaření českých knedlíků a večer jsem chodila do keramické dílny, někdy se dívala s ostatními na televizi, nebo jsem se připojila k ostatním v pletení. Nudu jsem na ranči rozhodně nepoznala.

Je toho strašně moc, co bych mohla ještě říct. Každopádně to bylo to nejzajímavější léto, co jsem zažila. Příroda je tam nádherná. Bydlela jsem uprostřed lesa v malé chaloupce. Kousek odtud bylo křišťálově čisté jezero. Ale to nejdůležitější pro mě byli právě lidi, s nimiž jsem tam mohla strávit úžasné dva měsíce. Přijela jsem s představou, že budu hrozně užitečná, pomůžu spoustě rezidentů... Ale realita byla trochu jiná. Měla jsem pocit, že mě tam vlastně ani nepotřebují. Nepotřebovali, ale přesto to mělo smysl. Než jsem odjela, zjistila jsem, kolika lidem jsem pomohla jenom tím, že jsem si s nimi povídala. Nebyla jsem pro ně zaměstnanec, ale kamarád.

Jestli někdo chce změnit svět, tak Spring Lake Ranch nebude to pravé místo. Ale ten pocit, že jste pomohli několika konkrétním lidem, kteří si toho váží, stojí za to vydat se do Vermontu a strávit léto v nejzelenějším státě USA. ■

Lucie Kořítková
účastnice MTV projektu v USA

Denní povinnosti v Spring Lake Ranch

kých zkušeností příliš náročné. Zpočátku mě Amerika ani nenapadla, ale pak jsem si četla všechny projekty na stránkách INEX-SDA a Spring Lake Ranch mě prostě něčím zaujal - myšlenka malé skupinky lidí, co spolu sdílí každodenní starosti i radosti se mi líbila, a tak jsem se přihlásila.

A jak to tam ve skutečnosti vypadalo? Popravdě řečeno popsat ranč Spring Lake někomu, kdo tam nikdy nebyl, je dost těžké. Malá komunita, složená z přibližně třiceti rezidentů a zhruba stejného počtu zaměstnanců. Což může na první pohled vypadat malinko přehnaně. Jenže za fungováním ranče stojí docela dost práce...

Většina klientů přichází kvůli problémům s drogami nebo alkoholem. Jiní jsou schizofrenici nebo mají jiné psychické poruchy. Když jsem s nimi mluvila, jen málokdy jsem měla pocit, že jsou „jiní“.

to všechno muselo umýt, zvážit a dát do sáček s popiskami.

Dalším úkolem rezidentů bylo připravovat dorty, pokud měl někdo narozeniny nebo odcházel z ranče. Někdy jsem měla pocit, že jsme měli dort snad každý den:). Kromě toho jsme chystali pesto a sušenky na sobotní trh.

Jako dobrovolník jsem měla téměř stejný režim jako rezidenti. Ráno po snídani jsem si vyslechla, co se bude ten den dít – kdo pojedje do města (většinou k psychologům), kdo má nádobí, úklid jídelny, jestli přijdou nějakí hosté atp. Pak byla pauza a od půl desáté se šlo pracovat. Ve dvanáct už na nás čekal oběd – formou švédských stolů. Protože jsem téměř nikdy nedokázala odolat všem těm dobrotám, co nám tam připravovali, šla jsem si po obědě ještě zaběhat. Ranč je bohužel na docela

LTV/MTV – dlouhodobé dobrovolnictví

Už jste byli na workcampu a bavilo vás to? Pokud ano, možná přemýšlíte, jak vyrazit do zahraničí na delší dobu, jak proniknout hlouběji do místní kultury a jak se intenzivněji zapojit jako dobrovolník. Tohle všechno a mnohem víc vám nabízí dlouhodobé dobrovolnictví (LTV – Long-Term volunteering, MTV – Mid-Term volunteering). Projekty LTV jsou realizovány napříč celým světem, tam, kde je zrovna potřeba. Můžete stavět školu v Africe, hlídat hnízda orla bělohlavého v Asii nebo třeba vést workcampy v Mexiku, záleží jen na vás. Nezapomeňte ale na cestovní náklady, místní organizace většinou hradí pouze ubytování a stravu.

Pro další informace pište Radce Peterové na ltv@inexsda.cz.

Všechno, co jste kdy chtěli vědět o Matiční...

dokončení ze strany 1 ▶

Zahraniční novináři nevěřičně kroutili hlavami nad výroky radních, kteří svoje počínání obhajovali slovy, že nejde o rasově motivovaný krok, ale o oddělení slušných a neslušných lidí bez ohledu na barvu pleti. Nakonec díky odhodlanosti a rozhodnosti Romů, osobní zaangażovanosti prezidenta Havla a nátlaku mezinárodního společenství, které protestovalo proti tomuto segregacnímu opatření, vláda rozhodla zeř zbourat a zároveň „darovat“ deset miliónů korun neštěmické radnici. Tyto finanční prostředky byly částečně použity na vykoupení tří rodinných domů, jejichž obyvatelé si přáli z Matiční odejít, částečně na realizaci sociálních programů a demolicí jednoho z činžáku, obydlí neplatičů.

Deset let po mezinárodní ostudě, kterou si Česká republika vysloužila nálepku „xenofobní“ země, byla většina obyvatel místních obecních bytů vystěhována a posledním pěti rodinám hrozí podobný osud v blízké budoucnosti. Na Matiční je smutný pohled. Opuštěné činžovní domy chátrají, pobočka městské policie i bývalá budova hospody jsou opuštěné a jediným vyžitím pro děti je malý betonový „plácek“ s jedním basketbalovým košem a železnými konstrukcemi, které mají sloužit jako fotbalové branky.

V dvě stě metrů dlouhé uličce je pusto a klid, pouze skupinka kluků a holek – toužebně očekávající příjezd cizinců – se baví jízdou na kusu plechu z několik metrů vysoké hromady kamení.

Člověk v tísní zde od roku 2000 provozuje nízkoprahový klub Nový svět, jehož cílem je poskytnout dětem a mladým lidem smysluplné využití volného času. Starším klientům je nabízena pomoc při hledání zaměstnání, asistence se sestavením splátkového kalendáře nebo doprovod na úřady. Jednou z aktivit místní pobočky Člověka v tísní, je také každoroční pořádání mezinárodních workcampů, na jehož vedení jsem se letos podílel.

Jeho náplň je dvojitá: vytváření volnočasového programu pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, který probíhá každý všední den od 13 do 19 hodin, a rekonstrukce budovy nízkoprahového klubu, konkrétně vymalování několika místností. Úkolem vedoucích (mě a Hanky) je tu kromě konkretizace programu, zprostředkovávání komunikace nebo motivace dobrovolníků k práci, i celá řada dalších úkolů. Hanka se osvědčí při velkých nákupech a organizaci závěrečného vystoupení, já přijímám nevděčnou úlohu klíčníka zodpovědného za majetek dobrovolníků i klubu.

V době, kdy kauza „Matiční“ eskalovala, navštěvovala většina zahraničních dob-

rovolníků, kteří zde mají strávit dva prázdninové týdny, základní školu. Desítka předsudky nezatižených cizinců přijíždí do míst, kam by většina „bílých“ Čechů odmítla být jen vkročit. Pocházejí z osmi zemí, ležících na třech kontinentech a spojuje je odhodlání poznat zdejší život na vlastní kůži a přispět svými schopnostmi a dovednostmi alespoň k drobnému zlepšení nuzné reality v této lokalitě. Ačkoli místní děti nedokáží identifikovat jejich původ a považují všechny za „Angličany“, nemohou se jich dočkat. Těší se na nové kamarády, kteří k nim nebudou cítit odpor kvůli jejich špatné sociální situaci a jsou jim plně ochotni věnovat svůj volný čas.

V neděli večer přijíždí Magali a Xavi ze Španělska. Ostatní, doprovázeni vždy několika povykujícími dětmi, se objevují před dveřmi Nového světa v pondělí. Nejprve Uroš ze Srbska a belgičanka Hanne, posléze přijíždějí další. Každému z právě dorazivších poskytneme nejzákladnější informace o programu na dnešní den, upozorníme je na možná rizika, která jim v následujících čtrnácti dnech mohou hrozit.

Izraelka Rimona, nejstarší účastnice, je viditelně z prostředí stresovaná. Uznávám, že první setkání s Matiční ulicí může působit poněkud stísněným dojmem a rovněž Nový svět neodpovídá standardům kladeným na

Ninjobé – práce s papírem

Workcamps v České republice

V ČR pořádáme ve spolupráci s našimi partnery každý rok více než 35 krátkodobých dobrovolnických projektů, kterých se účastní téměř 340 dobrovolníků z různých zemí světa. Společně se podílí například na údržbě či opravách historických památek, nebo veřejných prostranství, ochraně životního prostředí, pečují o děti či organizují festivaly.

Pro tyto projekty INEX-SDA školí přibližně 60 vedoucích ročně, kteří se po dobu trvání workcampu stávají prostředníky mezi místními partnery, obyvateli a mezinárodními dobrovolníky a vedou celou skupinu.

Pro více informací o projektech v ČR, nebo o tom jak se stát vedoucím workcampu můžete kontaktovat Petra Beneše na adrese projekty.cr@inexsda.cz.

pětihvězdičkový hotel. Nicméně její tvrzení, že je to zde horší než v Africe, považuji pouze za důsledek popříjezdového šoku. Obávám se, jak bude ona a ostatní reagovat na přísun dalších informací, týkajících se zdejší lokality a života v ní.

Seznamovací schůzka začíná v sedm večer a nejprve si беру slovo já a Hanka. Dobrovolníkům poskytujeme základní fakta o průběhu workcampu, losujeme cookteamy (tzn. dvojice dobrovolníků, kteří budou mít společné služby v kuchyni), a v neposlední řadě stručně pohovoříme o INEX-SDA. Poté následuje přednáška, jejímž tématem je Matiční ulice. Jakub, ředitel nízkoprahového klubu, se především zaměřuje na témata jako je bezpečnost, pravidla práce s dětmi, prevence krádeží, infekční choroby a další varování. Chlapci a děvčata vypadají unaveně a to je ještě zítřka dopoledne čeká povídání s Mírou Brožem (mediálním a PR expertem ústecké pobočky Člověka v tísni) o dějinách romské migrace a historii Matiční ulice, o aktuálních problémech sociálně vyloučených komunit v Ústí nad Labem a možnostech zlepšení situace jejich obyvatel. Nedílnou součástí vzdělávací části projektu je i večerní návštěva hostince U rybáře – klasické české „čtyřky“, kde točí čtrnáctistupňového „Břežňáka“...

Jasušiho sestra

Nyní jsou dobrovolníci dostatečně teoreticky připraveni a nadchází čas pro praktická cvičení. Povídám si s devatenáctiletou Kaori, která znenadání ukáže na stěnu před sebou se slovy: „To je můj bratr. Jasuši. On tu byl loni.“ Zdi v přízemí jsou posety několika desítkami jmen, která připomínají účastníky předchozích workcampů. „Jasuši?“, zkoumám zaskočeně podpis a dodávám: „toho tady všichni mají rádi.“ Informace o Jasušiho sestře se během okamžiku rozšíří po celé Matiční a způsobí doslova senzací. Jakub je viditelně překvapen a z ulice před domem se ozývá skandování: „Jasuši, Jasuši, Jasuši!“ Tak jsem jednou neměl úplně pravdu...

Děti svojí náklonnost k zahraničním dobrovolníkům vyjadřují různými, nezřídka nestandardními způsoby. Na uvítanou hodí do okna jablko, lezou po zdech, skáčou po stolech, lámou pastelky, vykřikují a tahají cizince za ruce. Ale zároveň dokáží být přátelské, milé a vděčné za pozornost, která je jim věnována. Dobrovolníci s dětmi kreslí, vytváří koláže, vyrábějí masky z papírů, zkrášlují zahradu. Za chvíli již zdobí dřevěný plot galerie nejpovedenějších výtvarných dílek, kterým dominují obrázky podivuhodných postavicek, zvířátek a těžko identifikovatelných abstraktních výtvorů.

Pobyt v Ústí nad Labem ovšem nepřináší pouze zábavu. Dobře znám většinové názory české společnosti k lidem ze sociálně vyloučených komunit a jsem připraven na různé reakce, především ty negativní. „Novodobý misionář, kterého sežerou černoši“, „člověk, bez kterého by byl svět krásnější“, „cikánofil“ a podobně roztomilé novotvary v mojí mateřštině ještě přecházím se shovívavým nadhledem a myslím si o jejich autorech své. Teprve sprška nadávek, kterou mě zahrne náhodně procházející čtyřicátník s image bavorského sexuálního turisty, mě lehce vyvede z rovnováhy. Výsledkem je ostrá slovní roztržka, která jen díky rychlému zásahu přihlížejících nepřeroste v pěstní soubor. Zjevně máme s chlapíkem odlišné názory na řešení situace sociálně hendikepovaných spoluobčanů. Fuj.

Mám zkaženou náladu a uklidňuje mě pouze skutečnost, že – zatímco někteří dobrovolníci nanášejí válečkem barvu na stěnu – odpoledne vyrážíme s dětmi na výlet do zoologické zahrady. Doprovází nás Annalisa a Hanne, které si stylově nakreslily na obličej kočičí tlamičky a sklízí za to mezi místní omladinou zasloužený obdiv. Děti jsou však především zvědavé na skutečné drápy, zuby, ostny a rohy. S nadšeným povykem běhají mezi jednotlivými pavilony, lezou po zábra-

dli, skáčou, závodí v rychlosti, pózuji před fotoaparátem a provádějí různé jiné dětské vylomeniny. Do některých klecí, ohrad a terárií jen zrudně nahlédnou, jinde stráví o poznání delší dobu. Respekt z jejich tváří vyzraňuje při pozorování šelem, v pavilónu plazů a exotického hmyzu je jímá posvátná hrůza, naopak u klecí s opicemi nebo v blízkosti bazénu s lachtany výskají smíchy. Ačkoli je už po zavírací době, děvčata a chlapci se nejen nemožou vynadávat na živá stvoření nejrůznějších velikostí a původu, ale využívají dosyta i jiných atrakcí, které ústecká ZOO nabízí. Houpačky, prolézačky a především skluzavka přitahuje všechny jako magnet. Děti jsou čím dál tím více rozjívěnější a jen stěží je nakonec dokážeme přimět k odchodu. Tři hodiny strávené s exotickou zvěří jsou víc než dost...

Mezitím přijel do nízkoprahového klubu Lukáš (kamarád Hanky), který tu bude ve svém volném čase učit breakdance. Jeho obětavost se setkává se širokým ohlasem mezi místními obyvateli. Děti i dobrovolníci poskakují, napodobují ho a předvádí nejrozmanitější pohybové kreace. Někteřím to jde hůře, jiným lépe, v několika z nich dřímá doposud neobjevený talent. Sebi a malá Sára jsou prostě skvělí. To se o mně rozhodně říci nedá, a proto raději organizuji klukům turnaj v kopané. Sportovní klání se vyvíjí tak, jak jsem předpokládal. První zápas se odehraje celý, druhé utkání končí poté, co členové prohrávajícího týmu v poločase uraženě odejdou. Následuje spor o to, kdo a proti komu má „kouzlit“ s balónem nyní. Po několika minutách bezvýsledného dohadování, zakopne jeden z hráčů míč do vysoké trávy a tím soutěž pro všeobecný nezájem končí. Opět se ukazuje, že je místní mládež rozdělaná a chybí jí schopnost koncentrovat se delší dobu na jednu činnost.

Tomu napovídá i dění v klubu, které se naprosto vymklo kontrole. Nejvyšší čas udě-

Loučení

lat si přestávku, poobědvat („obědváme“ obvykle mezi čtvrtou a pátou odpolední) a zkontrolovat, jak se daří týmu pověřenému manuální prací. Stačí jediný letmý pohled na schodiště, aby bylo jasné, že se někde stala chyba. Nejenže balení barvy, kterého mělo být dostatek minimálně pro plochu dvakrát větší, je zcela prázdné, ale především celou zeď zdobí extravagantní růžové fleky nej-různějších tvarů a velikostí. Xavi s jeho dívčími spolupracovnicemi namíchal ve špatném poměru bílou a červenou a výsledek je na první pohled rozpoznatelný. Zatímco mě nový design alá punkový squat rozesměje,

Magali salzu a v Africe zkusí napodobit podivné pohybové kreace Xaviho. V každé ze čtyř exotických destinací se seznámí s domorodci a vždy jeden z nich se k Lukášovi připojí, aby ho doprovázel na jeho dobrodružné cestě, která končí návratem do Matiční ulice za zpěvu několika písní z repertoáru Romské 14. Na vystoupení se podílí dobrovolníci společně s dětmi. Sebi s Renkem hrají na buben, Vojta má roli sochy svobody, Sophia se Stephanie malují kulisy, Riomona vyrábí pro divadelní účely čelenky a ostatní participují dle svých schopností a dovedností. „Cesta kolem světa“ obsahuje divadelní, hudební i taneční složku

Ve vesničce, ležící uprostřed Českého středohoří, láká turisty nejmladší skanzen v České republice. Vedle sebe tu stojí stavby roubené, hrázděné i zděné. Interiérové i exteriérové expozice jsou prezentovány v několika objektech: statku, kostelu, obchůdku či škole. Děti jsou hodné, napjatě poslouchají poutavé vyprávění paní průvodkyně, hlásí se o slovo a pozorně si prohlíží exponáty. Největší ohlas má návštěva školní budovy z předminulého století. Zdá se, že náš plán motivovat děti pro hraní divadla, vychází.

Pátek je nejhektičtější. Hanka s dob-

Příprava divadelního vystoupení

o Jakuba se při pohledu na pestrobarevnou stěnu pokouší infarkt. Co vás na tom Západě, milé děti, učí? Ajajaj...

Cirkus

Již před odjezdem do Ústí přemýšlíme s Hankou o tom, jaký má být výsledek naší práce? Čím přispějeme, aby náš pobyt tady měl vůbec nějaký smysl? Nakonec vykristalizuje nápad, že s dětmi a dobrovolníky secvičíme divadelní představení, které hudebně doprovodí místní skupina Romská 14 a součástí závěrečného vystoupení bude i výstavka s nejzdařilejšími fotografiemi z projektu.

Hanka od počátku věnuje tomuto záměru značné úsilí a pořádný kopec energie. Záhy začíná v klubovně testovat schopnosti malých herců a odhadovat, na jakou roli by se hodily. Nejmladší jsou Maruška se Sárkou, ale i ostatní disponují divadelními vlohami. V úterý nabývá secvičování na intenzitě a rýsuje se konečná podoba hry. Lukáš, hlavní hrdina příběhu, ztvárňuje postavu cestovatele, putujícího kolem světa. V New Yorku si procvičí breakdance, v Japonsku ho Kaori naučí základy kung-fu, ve Španělsku zatančí pod vedením

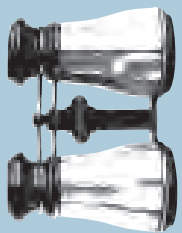
a zároveň prohlubuje znalosti klientů o okolním světě (alespoň si zapamatují, že existuje Španělsko či New York) a shrnuje dovednosti, které získali během workcampu. Příběh hry je jednoduchý, dialogy snadno zapamatovatelné a poselství srozumitelné. Hezky to Hanka vymyslela...

Následující hodiny a dny jsou plně podřízeny přípravě představení a pouze večerní program dává dobrovolníkům možnost vydechnout. Přes precizní naplánování a Hančin entuziasmus, příprava je náročnější, než se na první pohled zdálo. Stanovíme přesný čas začátku zkoušky a polovina dětí nepřijde, další divadlo přestane bavit a naopak jiní se začínou spontánně hlásit, že chtějí také účinkovat. Během nácviku se někteří rozprchnou, jiní si nepamatují roli a další se jim škodolibě posmívají. Snažíme se je motivovat. Všichni, kdo budou vystupovat v ústeckém klubu Cirkus, pojedou za odměnu do Zubrnice. Zdá se, že tato informace na děti zapůsobila: „Můžu hrát taky divadlo, můžu?... A my jedeme na výlet?... Pojedem do Úštěka?... A kam pojedem?“, ozývá se ze všech stran a já nestáším odpovídat.

rovolníky a dětmi opakovaně nacvičuje na zahradě nízkoprahového klubu představení. Já jedu nakoupit občerstvení a honem do Cirkusu, kde pomáhám s přípravou osvětlení, projektoru, kulisy a všech ostatních náležitostí podvečerního divadelního vystoupení. V 18 hodin má večírek začít. Ale nezáčně. Naopak děti rozpoutají neopakovatelný chaos. Jedni si běží zahrát stolní fotbal, jiné rozbalují chipsy a čokolády, větší z nich si jdou ven zakouřit. Nakonec se je podaří přimět k relativnímu klidu, ale výsledkem je pouze sehrání scénky v duchu montypythonských skečů. Prostě punk. Děti si ovšem podvečer ve městě náležitě užívají a během předávání věcných darů dobrovolníkům z rukou zaměstnanců Člověka v tísní hlasitě aplaudují a vyvolávají jejich jména. Baví se i dobrovolníci a dokonce nám – campleaderům složí i písničku s vtipným textem.

V neděli ráno cizinci odjíždí, vymění si dárky s dětmi a dojde i na objetí a slzy. Všichni přežili uplynulých čtrnáct dní ve zdraví a jsou plni zážitků. □

Marek Škorvaga
vedoucí workcampu v Ústí nad Labem

Kukátko do světa

Na podzim roku 2008 jsme v pražské kanceláři začali organizovat pravidelná setkání

prezentací a přednášek „Kukátko do světa“, díky kterému měli naši dobrovolníci možnost prezentovat široké veřejnosti v Praze své zkušenosti z Arménie, Indie, Nepálu a Ukrajiny. Vyvrcholením celého cyklu bylo úspěšné hudební vystoupení dobrovolníků Evropské dobrovolné služby. Děkujeme všem, kteří se těchto večerů zúčastnili.

A protože se nám tato neformální a velmi přátelská setkání zalíbila, od nového roku pokračujeme s dalšími zajímavými příběhy a tentokrát se vydáme i mimo hlavní město! Během jara navštívíme např. České Budějovice, Karvinou, Olomouc, Orlovou, nebo Náchod.

Chybí Vám na seznamu vaše město? Rádi byste sami představili své zkušenosti a fotografie z cest za dobrovolnickými projekty, nebo pomohli takový večer organizovat? Neváhejte nás kontaktovat! Uvítáme každou pomocnou ruku a podpoříme Vaše nápady!

Jak se můžete zapojit:

prezentací svých zkušeností

vyjednáním prostor pro setkání např. ve vaší škole, kulturním centru atd. (i mimo uvedená města)

pomocí s propagací

Pro více informací kontaktujte Ruzannu Sargsyan na volunteer@inexsda.cz.

INEX – Sdružení dobrovolných aktivit

Občanské sdružení INEX-SDA je nevládní neziskovou organizací založenou v roce 1991.

Smyslem naší činnosti je umožňovat lidem, aby prostřednictvím dobrovolné práce pomáhali tam, kde je potřeba, a věnovali svůj volný čas aktivitám, které nejen prospějí dobré věci, ale obohatí i je samotné.

Zabýváme se mezinárodní výměnou dobrovolníků: každoročně vyšleme přes 600 tuzemských zájemců na dobrovolnické projekty po celém světě, pro zahraniční dobrovolníky pořádáme každý rok přes 35 workcampů. Věnujeme se rozvojovému vzdělávání, pořádáme besedy a školení a podporujeme rozvoj venkova.

Kontaktní údaje:

INEX-SDA Praha

Budečská 1, 120 00 Praha 2

web: www.inexsda.cz

e-mail: inexsda@inexsda.cz

Regionální pobočka INEX-SDA Kostecké Horky

Kostecké Horky 57, 517 41 Kostelec nad Orlicí

web: www.inexsda.kosteckehorky.cz

e-mail: modrydum@kosteckehorky.cz

Regionální pobočka INEX-SDA Brno

Anenská 10, 602 00 Brno

web: www.inexsda.brno.cz

e-mail: brno@inexsda.cz

Regionální pobočka INEX-SDA Bílé Karpaty

IN klub, Tvarožná Lhota 148, 696 62 Strážnice

web: www.inexsda.cz/bk

e-mail: bkarpaty@c-box.cz

CESTA SVĚTEM

Cesta světem, Zpravodaj občanského sdružení INEX-SDA, podzim 2008

Vydavatel: INEX – Sdružení dobrovolných aktivit, Budečská 1, 120 00 Praha 2

Vydání připravili: Romana Duchoslavová, Jana Koňasová, Robin Ujfaluší

Autoři textů a fotografií: Maureen Anyango, Romana Duchoslavová, Lukáš Houdek, Jana Koňasová, Lucie Kořítková, George Mwangi, Ilona Olehlová, Paul Juma Otieno, Petr Poledníček, Ruzanna Sargsyan, Viktor Šabacký, Pavel Šembera, Marek Škorvaga, Jakub Šnajdr, Lenka Tykvartová, Robin Ujfaluší, Petra Vymětalíková, Adéla Zichová, Kristina Žilová

Grafická úprava: Vilém Černý

Jazykové korektury: Robin Ujfaluší

Tisk: TISKAP s.r.o.

Náklad: 1000 ks

Distribuci zajišťují naši dobrovolníci.

© INEX – Sdružení dobrovolných aktivit, 2008

Vydáno za podpory Ministerstva vnitra ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

HLEDÁME PROSTORY

pro putovní výstavu dokumentárních fotografií Cesta životem cesta světem.

Výstavu tvoří fotografie pořízené dobrovolníky programu GLEN v Zambii, Mongolsku, Mozambiku, Keni, Etiopii, Vietnamu, Indii a Jemenu.

Celá výstava se skládá ze stovky fotografií formátů A4 a A3 a velkých plakátů s příběhy jednotlivých dobrovolníků.

Máte-li tip na výstavní prostory nebo byste chtěli s naší pomocí uspořádat výstavu ve vašem městě nebo regionu, napište nám na glen@inexsda.cz. Děkujeme.

